Konto czekowe P. K. O. Poznań nr. 200 084.

Cena pojedyńczego egzemplarza 10 groszy.

# DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł. Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-łamowej 15 gr, na stronie 3-łamowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemmieście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVIII — NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 17 LUTEGO 1938. — N — Nr. 21

## W odpowiedzi oszczerczym pismom sanacyjnym.

Jak już zaznaczyliśmy w poprzednim numerze, sanacyjne pisma pomorskie z toruńskiem „Dniem Pomorza“ na czele rozprawę sądową przeciw inżynierowi Doboszyńskiemu użyły do ohydnej napaści na Stronnictwo Narodowe, co tym mniej jest czymkolwiek bądź usprawiedliwione, ponieważ inż. Doboszyński najazdu tego dokonał całkiem na własną rękę i zupełnie bez wiedzy i woli Stronnictwa Narodowego. Pisząc o warcholstwie dawnej Polski, przypisują one przejęcie po wskrzeszeniu Polski tej smutnej spuścizny przez Stron. Narod., które już rzekomo 5 stycznia 1919 roku, a więc w kilka tygodni po wyzwoleniu państwa z obcych rządów zainscenizowała rzekomo warcholski popis: **zamach na własny rząd**. Od tej chwili, piszą rzeczone pisma, partia ta kroczy po linii stałego warcholenia, a swych popleczników stale rozgrzesza, ilekroć w tej walce politycznej posługują **się środkami, urągającymi najprymitywniejszym pojęciom praworządności**. Ba, co więcej, wywodzą rzeczone pisma sanacyjne, każdy, kto w Polsce wkracza na tory terroru, nielegalnych działań, swe cele osiągnąć pragnie przy pomocy **kastetu czy pałki, może być pewien**, że znajdzie rozgrzeszenie i usprawiedliwienie w oczach tej partii, byle tylko swe **warcholstwo** ukrył pod powłoką **ideałów**. I w służbie tej doktryny, według tych pism, starano się wychować młode pokolenie, ukazując mu **pałkę czy żyletkę** jako **oręż we walce** o przekonania i światopoglądy. Podajemy powyżej tylko kilka **urywków** z tej wstrętnej i obraźliwej napaści na Stron. Narod. Ale już i z nich Szan. Czytelnicy urobić sobie są w stanie zdanie o jego charakterze. Musimy przyznać, że, aczkolwiek sanacja w swej **zajadłości** nigdy nie przebierała w środkach w celu zohydzania ruchu narodowego i już powoli oswoiliśmy się z tego rodzaju **objawami** dzikiej nienawiści, to jednak to, co zawiera ów **pamfleciarski** artykuł, przychodzi bodaj jeszcze to, co dotychczas doświadczyliśmy z jej strony.

Słyszeliśmy przecież, my narodowcy, nawet z areny sejmowej i to z ust wysokich czynników porównywania nas z komunistami. Jeszcze żywo mamy w **pamięci** występ obecnego p. Wojewody, a ówczesnego ministra spraw wewnętrznych, **p. Raczkiewicza**, przeciw Stron. Narod., ale w świetle tego ostatniego **paszkwilu** wyglądamy, my narodowcy, których ożywia jedna wielka, szczera, czysta myśl i intencja Polski Wielkiej, Polski Mocarnej, Polski Katolickiej, Narodowej jak prawdziwi bandyci, zawodowi **warcholi i buntownicy**, najgorszego rodzaju wyrzutki społeczne. I pomyśleć olbrzymia większość społeczeństwa pomorskiego właśnie zasady i dążenia Stron. Narod. całym sercem i przekonaniem popiera i za swoje uznaje. I czyż tego rodzaju ohydne **kalumnie** na Stron. Narod. nie musi to społeczeństwo **odczuć** również jako najwyższą **zniewagę**, jako **obelżywy policzek, wymierzony** jemu? Doprawdy, aż dziw bierze na tę smutną śmiałość ze strony pism, które same muszą **wiedzieć i czuć**, że stoją prawie **odosobnione** wśród tut. **społeczeństwa**, które im jest jak najbardziej **przeciwne**.

Nic też u nich nie popłaca ten **swąd**, który właśnie **w ich obozie** wywołały ostatnie **procesy**, a który rozszedł się po **całej Polsce**, nic im też nie **przemawia** do przekonania ta **zgnilizna**, która ogarnęła ich szeregi, że **czym prędzej** trzeba było zlikwidować ich zgangrenowaną organizację i **akta** skrzętnie **popalić**, aby zabrakło dowodów tej niebywałej ich **korupcji**. Zamach na **własny** rząd zarzucają **Stron. Narod.**, którego w rzeczy samej nie było, a który oni sami zmyślili, a nie wiedzą oni — **biedni, ślepi** —, o innym **zamachu**, od **którego** w posadach zatrzęsła się cała nie tak dawno zmartwychwstała Polska, a po którym zostały **setki trupów i tysiące** rannych Polaków. Nic oni też nie wiedzą albo raczej wiedzieć **nie chcą** o tych wszystkich naprawdę **bandyckich napadach** ze strony ich zwolenników, o tych **oszustwach i łajdactwach wyborczych**, jakich Polska aż dotąd nigdy nie zaznała. I śmią tu zarzucać naszemu narodowemu społeczeństwu te właśnie występki, którymi ich własny obóz jest obciążony! Liczą widocznie na cierpliwość naszego narodowego społeczeństwa. Ale miarka cierpliwości może się łatwo przebrać i **nasze społeczeństwo narodowe pomorskie** pokaże, że **nie pozwoli się bezkarnie lżyć przez tego rodzaju oszczercze pisma.**

## „Nieprawdopodobne, ale prawdziwe.

**Z.U.S. udziela pół miliona zł. kredytu żydowskim kasom bezprocentowym“.**

Pod powyższym nagłówkiem podaje warszawskie „ABC“ wiadomość wprost niesłychaną, która musi oburzyć całe narodowo czujące społeczeństwo polskie, a mianowicie donosi ono, że **Centrale Zydowskich Kas Bezprocentowych** mają otrzymać ze **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pół miliona zł. subwencyj w postaci pożyczki.** Niedawno **delegacja żydowska z rabinem Schorrem** zwróciła się do Z.U.S. z prośbą o udzielenie takiej pożyczki, otrzymała ona odpowiedź, że **ZUS chętnie udzieli pożyczki żydowskiej Centrali Kas Bezprocent.** z oprocentowaniem 6 proc. Wówczas **delegacja żydowska** udała się do Ministerstwa Skarbu. Tam powstał projekt, by **procent tej pożyczki**, otrzymany z ZUS, był **pokryty przez Fundusz Pracy**. Delegacja żydowska naturalnie zgodziła się na takie **załatwienie** sprawy.

Warto przypomnieć, pisze rzeczony dziennik, że do ZUS **zwracała** się niedawno temu delegacja jednego z polskich zrzeszeń kupieckich z prośbą o pożyczkę 200.000 zł. Delegacja ta otrzymała kategorycznie odpowiedź odmowną.

Poza tym warto jeszcze przypomnieć, że żydowska Centrala Kas Bezprocentowych otrzymuje rok rocznie od Ministerstwa Opieki Społecznej subsydium w sumie 100 tys. zł. Oprócz tego żydowskie te kasy otrzymują subwencje od Funduszu Pracy oraz kredyty z Banku Gopodarstwa Krajowago i Komunalnych Kas Oszczędności, sięgające łącznie milionów zł.

Tymczasem polskie centrale kas bezprocentowych otrzymały jedynie kredyt w Banku Gosp. Krajowego we wysokości 100 tys. zł. Tyle, co podaje warszawskie „ABC“.

A więc miliony publicznego grosza polskiego daje się na walkę z polskim kupiectwem, przemysłem i rzemiosłem. A jakże tu wierzyć w szczerość tych zapowiedzi, że pragnie się również unarodowienia polskiego handlu i przemysłu!

To też oburzeniem na to zawrzeć winien cały naród i domagać się nie tylko wycofania natychmiastowego wszystkich tych subwencyj, ale również rozwiązania wszystkich żydowskich kas bezprocentowych.

### Bankiet na cześć gen. Żeligowskiego ma się stać manifestacją przeciwko Ozonowi.

Wilno, sobota. Dnia 20 bm., jako w rocznicę odzyskania Wilna, społeczeństwo wileńskie i prezydent wydają wielki bankiet na cześć gen. Juliana Zeligowskiego. Na bankiecie ma być wygłoszony szereg przemówień o charakterze nie tylko historycznym. W związku ze znanymi wypadkami na komisji wojskowej i w O. Z. N. wileńskim, bankiet ten zapewne stanie się manifestacją polityczną dużej miary. Podobno ma głos zabrać również dymisjonowany szef sektoru wiejskiego O. Z. N. na Wileńszczyźnie, inż. Perzanowski.

### Już tylko 16 tu posłów w komisji sejmowej.

Skurczenie uchwałą pełnego Sejmu komisji do 17-tu członków nie na długo uchroniło przed niepożądanym przeprowadzeniem wyborów dodatkowych do niej. W środę bowiem pos. Hoffman wystosował do marszałka Sejmu pismo z prośbą o zwolnienie go ze stanowiska członka komisji wojskowej. Wobec tego liczba członków komisji wojskowej zmniejszyła się do 16-tu osób.

## Zwycięstwo ideologii młodzieży narodowej

**„Nas jest coraz mniej, ich będzie coraz więcej“**

**Znamienny głos w komisji budżetowej senatu.**

W **senackiej komisji** budżetowej toczyły się w czwarek przez cały dzień nad budżetem Ministerstwa Wyznań i Oświecenia.

Referent, sen. **Rudowski**, wystąpił z ostrą krytyką działalności ideowej i wychowawczej **w stosunku do młodzieży akademickiej**. Stwierdził przede wszystkim, że **pomoc materialna** dla tej młodzieży jest zupełnie **niewystarczającą** i dopuszcza się **do tej hańby**, że istnieje w świecie akademickim organizacja **krwiodawców**.

Na odcinku „młodzieżowym“ byliśmy świadkami **wielu eksperymentów rządu**. Mieliśmy **„Legion Młod.“**, mamy jeszcze Bratniaki, specjalnie do życia powołane jako organizacje równoległe do dawno istniejących. Mieliśmy okres silnych represji przy błahym nawet powodzie, mamy dziś okres łagodniejszej reakcji i tak idą próby za próbami. A **młodzież głucha, nie czuła na wszystko, robi swoje**. Jej taktyka to **nie taktyka smarkaczy**, to **twarda walka o idee, o przyszłość**. Dziś my stanowimy prawa, lecz nas jest z każdym dniem **mniej**, a **ich będzie coraz więcej**. Słuszne są głosy, że **musimy się z nimi dogadać**. Twierdzę jednak, **żeśmy się spóźnili, doświadczył tego na sobie płk. Koc. Młodzież** nie chce się już z nami dogadać, **chce iść sama** i ma wiarę w swoje siły.

Z obiektywizmem trzeba stwierdzić, że **idee te** w społeczeństwie stały się ogromnie **popularne**. Nie **zdziwiłbym** się, gdyby młodzież poczytała sobie za rezultat swej pracy, że **minister** spraw zagranicznych **szuka odpowiednich kolonij dla emigracji żydowskiej**. Zwycięstwem jej jest **zmniejszenie się procentu Żydów** na uczelniach wyższych w ciągu ostatnich trzech lat z **15** na **11** i trzy czwarte proc. jak i wycofanie się ministra w sprawie ghetta. Głosy lekceważenia, które jeszcze dzisiaj słyszy się o ruchach ideologicznych wśród młodzieży akademickiej, wypowiadane być mogą tylko przez ludzi, którzy rozmyślnie nie chcą widzieć wagi tego zagadnienia lub boją się go głębiej dotknąć.

### Bezbożnictwo i komunizm wśród nauczycieli Z. N. P.

W dalszym ciągu sen. Rudowski zajął się **ideami destrukcyjnymi**, które niby gangrena objęły część nauczycielstwa. Ideologię bezbożnictwa i komunizmu wpojono nauczycielom podczas przygotowania ich do tego zawodu.

Na dowód przytoczył **referent** streszczenie przebiegu konferencji pedagogicznej, która odbyła się dla 40-tu nauczycieli we wrześniu 1929 r, Wygłoszony tam referat p. t. „Szkoła antyreligijna“, w którym m. in. mówi się, że **nauczyciel powinien przy każdej okazji wykazywać „bzdury religijne“, sprzeczność religii z nauką**. Na kursie wakacyjnym w sierpniu r. 1936, urządzonym przez **Z. N. P.** w Zakopanem, mówiono o **rozpoczęciu walki z Kościołem**. Ideologiem tego kierunku był Wł. Spasowski, kierownik pedagogium nauczycielskiego, a infiltracji jego nie oparł się Z. N. P., z którego różnych uchwał wynika niewątpliwie, że głosi i realizuje **hasła walki z klerem i religią. Z. N. P.** rości sobie pretensje, by mieć wpływ na **obsadzenie gabinetu**, stosuje metody **partii politycznej**. Wodzem zaś tej całej akcji był obecny prezes p. Nowicki.

W wyniku swych wywodów sen. Rudowski wysunął **szereg postulatów**, m. in. zmiany stosunków w Z. N. P., wykluczenia z niego działalności politycznej, wyłączenia od kontaktu z młodzieżą i ciałem wychowawczym apostołów komunizmu i bezbożnictwa, **stworzenie takich warunków, by młodzież chrześcijańska nie była wychowana przez nauczycieli żydowskich.**

## Z krwawej Hiszpanii.

**Po trzech dniach bitwy powstańcy hiszpańscy zajęli dolinę Castuera.**

Po trzech dniach bitwy na odcinku Serena wojska powstańcze zajęły wszystkie ważne pozycje w dolinie Castuera. Szczególnie duże znaczenie ma zdobycie pozycji nieprzyjacielskich w górach Zalmea, stanowiących punkt kluczowy dla dalszej ofensywy. Stanowiska, obecnie zdobyte, były w ciągu wielu miesięcy rozbudowywane i wzmacniane przez czerwonych, którzy uważali je za niezdobyte.

## W Niemczech się rwie.

**— W obronie pastora Niemoellera występuje publiczność Berlina.**

Wiedeń. Od paru dni toczy się przed sądem w Moabicie proces przeciwko pastorowi Niemoellerowi. Niemoeller jest postacią bardzo popularną w Berlinie. W czasie wielkiej wojny był dowódcą łodzi podwodnej i został za swą działalność odznaczony. Po wojnie uległ głębokiej ewolucji, wstąpił na teologię i został pastorem.

Proces Niemoellera toczy się przed sądem w Moabicie. We wtorek w drugi dzień procesu przed gmachem sądu moabickiego zebrało się **kilka tysięcy** publiczności, która demonstrowała na rzecz Niemoellera, chcąc dostać się do sali sądu. Tymczasem władze zarządziły rozprawy sądowe **tajne**, na które nie dopuszczano nawet prasy.

Policja rozpędziła brutalnie demonstrantów, aresztując kilkanaście osób.

Z sfer rządowych demonstrację moabicką komentują jako niedopuszczenie do wyrażenia wzburzenia przeciwko Niemoellerowi. Oczywiście komentarz taki jest naciągnięty.

**Sensacyjne spotkanie Hitlera z Schuchningiem — Dodatkowy układ niemiecko-austriacki zawarto w Berschtesgaden.**

Wiedeń. W niedzielę kanclerz Schuchning poinformował prezydenta Austrii Miklasa o przebiegu rokowań, a szczególnie, że został zawarty pomiędzy Austrią i Niemcami układ dodatkowy do układu z 11 lipca 1936 r. Zlikwiduje on dotychczas istniejące nieporozumienia i będzie stanowił etap na drodze do normalizacji stosunków.

Układ dodatkowy zostanie opublikowany 20 lutego z okazji mowy Hitlera w parlamencie Rzeszy.

Podkreśla się we Wiedniu, że z spotkania dwóch kanclerzy inspirowały Włochy.

Układ dodatkowy miał zostać już aprobowany przez prezydenta Miklasa, jak i Hitlera, któremu Schuschning przedłożył kompromitujące dowody, że istniał plan obalenia rządu Schuschninga przez austriackich narodowych socjalistów.

## Skutki bojkotu.

Łódź. Do wydziału opieki społecznej województwa łódzkiego zgłosiła się delegacja gminy żydowskiej z miasteczka Praszka pod Łodzią. W miasteczku tym do niedawna żydom powodziło się nieźle. Ostatnio jednak skutkiem bojkotu gospodarczego, który podjęli robotnicy — kupcy żydowscy w Praszce zubożeli zupełnie. Gmina wyznaniowa, chcąc im przyjść z pomocą, zorganizowała zbiórkę węgla na okres zimowy dla podupadłych mieszkańców Praszki. Okazało się jednak, że z pomocy tej powinno skorzystać 78 rodzin, liczących razem ponad 200 ludzi czyli połowa Żydów, zamieszkałych w miasteczku.

Lepiej, że **Żydzi są bezrobotni w Polsce** i otrzymują wsparcia od „swoich" z całego świata, aniżeli **Polacy, którzy w ich miejsce zyskują prace i utrzymanie.** Tak być nie powinno!

## Samobójstwo b. starosty świeckiego Krawczyka.

Przedwczoraj po południu w Warszawie **popełnił samobójstwo b. starosta świecki, Stanisław Krawczyk**, który przed rokiem **skazany był na 4 lata więzienia.**

W chwili **wkroczenia policji** do mieszkania, **która miała odstawić go do więzienia**, b. starosta Krawczyk **wystrzałem z rewolweru zranił się ciężko** i w chwilę potem zmarł w drodze do szpitala Dzieciątka Jezus.

**Samobójstwo prezesa sądu apel. w Poznaniu.**

Warszawa. Dnia 11 bm. w związku z postępującą chorobą pozbawił się życia prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, śp. Cezary Szyszko, lat 66.

Przed kilku dniami śp. prezes Szyszko, nie mogąc już wskutek choroby pełnić uciążliwych obowiązków prezesa Sądu Apelacyjnego, wniósł podanie o przeniesienie go w stan spoczynku.

Sp. prezes Szyszko miał po zamierzonej kuracji objąć stanowisko pisarza hipotecznego w Warszawie.

**B. starosta - defraudant Rogawski — wylicza się przed sądem z 6.000 zł.**

W sądzie apelacyjnym toczył się proces, b. starosty z Rawy Mazowieckiej, Rogawskiego, który skazany był przez sąd okręgowy na 3 lata więz. za defraudację. Starosta Rogawski nie mógł wyliczyć się z sumy około 6 tys. zł. Tłumaczył się, że pieniądze wydał na cele dyskrecjonalne, mianowicie na wybory, przy czym wypłacając różne sumy, nie brał pokwitowań. W ten sposób w kasie powstać miało tak znaczne manco.

B. starosta wniósł przed sądem apelacyjnym odwołanie.

## 547 000 zarejestrowanych bezrobotnych.

**Z obrad komisji budżetowej Senatu nad budżetem Min. Opieki Społecznej i Funduszu Pracy.**

Warszawa. Senacka komisja budżetowa rozpatrywała wczoraj budżet Ministerstwa Opieki Społecznej i Funduszu Pracy.

Sprawozdanie wygłosił sen. Ewert. — Pomimo poprawy gospodarczej — mówił referent — od **1 lutego 1937 r. do 31 stycznia** 1938 r. ilość bezrobotnych wzrosła z **533 tys. na 547 tys.** Poza tym nie jest wiadoma **ilość bezrobotnych nie zarejestrowanych.** Wobec przeludnienia wsi trzeba dążyć do tego, ażeby niepotrzebny na wsi stawał się potrzebny w mieście. Rozbieżność polityki niweczy tę koncepcję. Popieranie karteli i monopolów nie dopuszcza do rozwoju przemysłu, zwłaszcza drobnego, a z drugiej strony mamy politykę rolną, która trzyma bezrolnego trwale na wsi, stwarzając pozory polepszania jego bytu przez gospodarcze związanie go z ziemią, na której nie może prowadzić produktywnej gospodarki.

**O odżydzenie radia.**

Pos. Budzyński oświadczył w Sejmie, jak następuje:

„U nas **radio jest w połowie żydowskie, a w połowie polskie. Musi być ono w całości** polskie. Dlaczego propagujemy Żydów, a nie Ukraińców, którzy są nam bliżsi? Żyd, który dostanie się do Polskiego Radia, systemem łańcuszkowym wciąga innych, wskutek czego mamy **zalew Polskiego Radia przez Żydów.** Jeżeli odżydzenie radia nie nastąpi drogą faktyczną, to **złożymy ustawę**, która tę rzecz przeforsuje.

Pos. Sommerstein: Nie obawiamy się pańskiej ustawy.

Głos: Czujecie się mocni!

## Zarządzenie o rozszerzeniu okręgu zagrożonego pryszczycą na cały powiat lubawski.

W związku z rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego z dnia 9 lutego br. w sprawie ustanowienia wzdłuż granicy Państwa okręgu zagrożonego praszczycą i wydanych dla tego okręgu zarządzeniach, (Pom. Dz. Woj. № 4 z dn. 9 II. 38) zarządzam, jak następuje:

§ 1.

Do okręgu, zagrożonego pryszczycą, wcielam cały obszar powiatu lubawskiego.

§ 2.

W obrębie okręgu zagrożonego pryszczycą **zakazuję**:

a) puszczania zwierząt racicowych samopas poza obręb zagrody,

b) **odbywania targów i jarmarków na zwierzęta racicowe,**

c) prowadzenia handlu domokrążnego zwierzętami racicowymi oraz handlu drobiem,

d) urządzania przetargów na zwierzęta racicowe z wyjątkiem zwierząt, pozostających w zagrodzie conajmniej od 3 miesięcy,

e) urządzania publicznych pokazów zwierząt racicowych, spędów zwierząt racicowych itp.

§ 3.

Wypędzanie zwierząt racicowych na wspólne pastwiska lub pojenie ich we wspólnych wodopojach uzależniam od uprzedniego uzyskania zgody Urzędu Wojewódzkiego.

§ 4.

Wywóz (wypędzanie, wyprowadzanie i wynoszenie) zwierząt racicowych poza obszar okręgu zagrożonego jest wzbronione.

§ 5.

Na wywóz zwierząt racicowych dla celów hodowlanych lub użytkowych z okręgu zagrożonego może zezwolić w drodze wyjątku tylko Urząd Wojewódzki.

§ 6.

Na wywóz zwierząt racicowych z okręgu zagrożonego zezwolić może Starosta Lubawski pod nast. warunkami:

a) że zwierzęta zostaną przeznaczone na natychmiastowy ubój w jednej z rzeźni, położonych na obszarze Woj. Pom., posiadających połączenie z torem kolejowym,

b) że wszystkie zwierzęta racicowe w zagrodzie, z której pochodzą, zostaną na 2 dni przed wywozem zbadane przez pow. lek. weter. lub in. lek. wet., upoważnionego przez Starostę i zostaną uznane za niepodejrzane,

c) przywóz zwierząt do rzeźni (miejsca uboju) stacyj kolej. lub przystani wodnych, jak również ze stacji kolejowych lub przystani wodnych do rzeźni, winien się odbywać na szczelnych wozach lub innych środkach przewozowych,

d) zatrzymywanie takiej przesyłki w drodze jako też dopuszczenie do bezpośredniego lub pośredniego stykania się zwierząt z innymi zwierzętami racicowymi jest zakazane,

e) w razie potrzeby może być zarządzone konwojowanie przewozu zwierząt.

§ 7.

Na wywóz zwierząt racicowych na teren innego województwa zezwolić może Wojewoda Pomorski za za zgodą odnośnego Wojewody.

§ 8.

Dla aprowizacji miejscowej ludności gmin, tworzących okręg zagrożony pryszczycą, zezwalam na bezpośredni (bez zezwolenia Starosty) zakup zwierząt racicowych w okręgu zagrożonym pod następującymi warunkami:

a) że zwierzęta te przeznaczone zostaną na natychmiastowy ubój,

b) że w świadectwach miejsca pochodzenia, wystawionych dla tych zwierząt, wymieniona będzie rzeźnia (w okręgu zagrożonym), do której zwierzę ma być przewiezione celem natychmiastowego uboju,

c) że takie zwierzęta racicowe dostarczone będą samochodem lub wozem na koszt strony, pod konwojem osoby, wyznaczonej w tym celu przez właściwą gminę, do oznaczonej w świadectwie miejsca pochodzenia rzeźni, w któ ej organ urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa pokwituje odbiór i zabicie zwierząt.

§ 10.

Konwojentem zwierząt może być również ich właściciel, o ile władza gminna uważa właściciela za dostatecznie wiarogodnego.

§ 11.

Badanie lekarsko-weterynaryjne zwierząt racicowych w wypadkach jak § 6 odbywa się na koszt Państwa.

§ 12.

Uchylam zarządzenie, wydane dnia 15 XII. 37 r. № Wet. w sprawie utworzenia okręgu zagrożonego w gminach Łąkorz, Krotoszyny, Gryźliny, Lubawa-wieś, Rożental i Prątnica

§ 13.

Przekroczenie niniejszego zarządzenia karane będzie na zasadzie postanowień art. 28 rozporz. Prezydenta RP. z dnia 22. VIII 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. № 77 poz. 673) bądź też art. 217 kod. karnego.

Starosta Powiatowy:
p. o. (—) Mgr. A. Kowalski.

## Kupujcie tylko u chrześcijan!

## LEKARZ i ROBOTNICA.

Powieść współczesna na tle stosunków fabrycznych. Przekład z francuskiego. 54

(Ciąg dalszy.)

Leon nigdy nie brał uwag wuja Courtemera ze strony tragicznej. Jego wiara w Jankę nie była dostępną dla podejrzeń. To też bardziej zirytowany niż zaniepokojony, dziwił się, widząc, że przeciwnicy Janki wysilają się na tyle subtelnego i nieomal okrutnego dowcipu. Pragnąc wykazać, że nie doznaje najmniejszych obaw, zapytał niedbale:

— A lekarstwo, zdaniem wuja, lekarstwo zapobiegawcze? Mówię zapobiegawcze, bo chyba w swej życzliwości dla mnie wuj nie dojdzie chyba do przypuszczenia, że złe już nastąpiło?

— Ależ nie, ależ nie. Gdybym tak przypuszczał, to nic bym nie mówił. Lekarstwo? Ano, nie zechcesz przecież zupełnie usuwać żony od spotykania się z tym La Postollem?

— O nie, — odparł Leon. — Moim zdaniem byłoby to również nierozumne jak niesprawiedliwe. Nierozumne, bo chcąc ustrzec kogoś od złego, często zaprowadza go się na złą drogę. Niesprawiedliwe, bo jestem tak pewnym Janki, jak samego siebie.

— Zgoda. W każdym razie przypuszczasz chyba, że ten jegomość może ją skompromitować. Twoja żona nie wie, z jaką łatwością świat narzucić jej może amanta. Nie może wiedzieć, bo ludzie są bezwzględni i źli. Otóż, mój drogi, powstrzymaj te wycieczki twej żony z Magdaleną. Bo co prawda i ta mała wariatka dobrze by zrobiła, zostając trochę w domu. Prowadzi ona życie, w którym nigdy nie jest się pewnym, czy się nie wywróci kozła. Mówiąc pomiędzy nami — ale zachowaj to sobie — Gaston może raczej wcześniej, niż by może chciał. Trzy miesiące temu, z końcem roku, wycofał on z fabryki resztę, jaką posiadał. Otóż, wypiłby bardzo, ażeby znalazł lepszą lokatę. Widocznie potrzebował gotówki. Zły to znak. Otóż Magdzia dobrze by zrobiła, zająwszy się trochę pończoszką w domu. Byłoby to lepiej dla wszystkich.

Przez mimowolne skupienie myśli Leon przypomniał sobie o owej goryczy, jaką spostrzegł u brata do jego przegranej w bridge'a. Ale nie przejął się tym zbytnio już bodaj dlatego, że nazbyt wielkie miał pojęcie o rozmiarach majątku Gastona, a potem więcej zajmowały go własne sprawy.

Pomimo całej przesady, bufonerii i skromności podszeptów wuja Courtemera nie mógł ich jednak lekceważyć zupełnie. Małoż to razy sam odczuwał niezadowolenie z obecności La Postolle'a lub z jego sposobów wyrażania się w salonie? Była to czuła strona, w którą wuj Courtemer uderzał z wielkim naciskiem, a która jego samego owiewała cieniem obawy.

Przez chwilę na progu Laboratorium zawahał się. Ale czegoż się miał lękać? Janka przetrwała atak. Przebyła próby ogniowe. Pozostawała opinia świata. Ba! Żeniąc się na przekór zwyczajom, przekonał ludzi, że umiał się wobec niej ostać. A zresztą miał starczyć do podejmowania czegoś przeciwko Jance bez jej wiedzy. I przeciwnie, pewien rodzaj dumy popychał go do obdarzania jej wiarą bezwzględną.

— Nie, wuju, wolę całkowicie polegać na niej...

## Odbiór bekonów w Nowym Mieście Lubawskim

odbędzie się w poniedziałek, dnia 21 bm o godz. 7 rano jak następuje: Rakowice, Bagno. Radomno, Nowy Dwór, Mroczno, Targowisko, Samoława, Grodziczno, Zajączkowo, Nowe Miasto, Jamielnik, Gryźliny, Lekarty, Skarlin, Gwiździny, Tylice, Marzęcice, Kamionka, Nom. Brzozie, Kurzętnik, Bratian, Wawrowice, Mikołajki, Wielkie i Małe Bałówki.

Z powodu dużego zapotrzebowania — Koła Targowisko, Sampława, Grodziczno, Zajączkowo odstawią do Nowego Miasta. Również mogą odstawić Koła z okręgu Biskupiec.

## Spęd bekonów w Lubawie

odbędzie się w poniedziałek, dnia 21 bm., o godz. 7-ej rano jak następuje: Kazanice, Byszwałd, Grabowo, Wałdyki, Złotowo, Lubstynek, Czerlin, Omule, Prątnica, Tuszewo, Grodziczno, Zwiniarz, Dąbień, Jeglia, Rybno, Świniarc, Zielkowo, Gerłoż Pol., Rożental, Ostaszewo, Kiełpiny, Rumian, Rumienica, Lubawa.

Dojazd do wagi na odbiorze w Lubawie od strony miasta dworca, wyjazd w kierunku Kerberowa. Zwraca się uwagę na zajeżdżanie jednym rzędem, ażeby nie tamować ruchu na drodze.

Zgłoszenia o ilości sztuk na odbiór winny wpłynąć do biura Instruktoriatu Hodowl. w Nowym Mieście najpóźniej do środy każdego tygodnia, ażeby można na czas zawiadomić lekarzy weterynarii.

### Uwaga — odbiór świń ciężkich.

Odbiór świń ciężkich odbędzie się w Lubawie w poniedziałek, dn. 21 II. 38 po odbiorze bekonów, od godz. 10 tej. W Nowym Mieście odbiór świń ciężkich odbędzie się we wtorek, dnia 22 II 38 od godz. 7—9 rano na stacji kol. Uprasza się o dowóz.

(—) Grochowski Bol., Instr. Hodowl. PIR.

# WIADOMOŚCI.

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 16 lutego 1938 r.

**Kalendarzyk.** 16 lutego, środa, Juliana z Kap.
17 lut-go, czwartek, Julianny.

**Wschód słońca** g 7 — 50 m. Zachód słońca. g. 16 — 49 m.
**Wschód księżyca** g 20 — 00 m. Zachód księżyca g. 7 — 25 m.

*Z miasta i powiatu.*

### Na ślubnym kobiercu.

**Nowe Miasto.** Dnia 15 bm. został pobłogosławiony związek małżeński w kościele parafialnym w Nowym Mieście pomiędzy p. Marią Gałędek a p. Alojzym Zakrzewskim z Nowego Miasta. Obrzędu zaślubin dokonał ks. Jasiński, prezes chóru kościelnego. Pienia na głosy wykonał chór kościelny pod batutą p. Smukały, gdyż panna młoda była od kilku lat członkinią chóru kościelnego. Na nowej drodze życia szczęść Boże Młodej Parze!

### W dn. 14 bm. popierali Żydów:

**Nowe Miasto.** Uczeń rzeźnika Górskiego był po flaki u Fajgenbauma, Podwojewska — Gwiździny, rob. Rutkowski (niepoprawny) z żoną — Nawra.

### Zydofile z 15 bm.

Buleńska, stręczarka — Pacółtowo, rob. Alojzy Tuszyński rob. Tułodziecki — Pacółtowo, Wład. Kamiński (niepoprawny), rob. Kruszyński, Szczepańska, przekupka nabiału — Nowe Miasto, Zalewski z żoną i synem — Nielbark, Julian Okołowski — Łąki, rob. Jaguszewski — Gwiździny, Kruzowa — Kącik, Mokrzyńska żona rob. — Bratian, Kurzawowa — Kurzętnik. Nie kupowała u Żydów p. Wojtasiowa — Mikołajki.

Co do uwagi naszej o powiedzeniu p. Kowalskiego (skład skór — ul. 19 Stycznia), dał nam p. K. wyjaśnienie, iż słowa swe powiedział w zdenerwowaniu, a dotąd zawsze popierał sprawę narodową.

### Z Pow. Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym.

**Nowe Miasto.** Ostatnio odbyło się posiedzenie komisji Rewizyjnej Pow. Komitetu Pomocy Zimowej, na którym m. i. stwierdzono, że w mies. grudniu ub. r. przychód wynosił razem 8 059,82 zł, w mies styczniu zaś 6 642,69 zł. W mies. grudniu urządzono zbiórki uliczne w miastach, które przyniosły 465,87 zł, z Komitetu Wojewódzkiego otrzymano 3500 zł w grudniu, a 3000 zł w styczniu, na resztę wpływów złożyły się ofiary w gotówce; w mies. grudniu zebrano: od świadectw przemysłowych w 1179,18 zł, w styczniu 925,70 zł, od obrotu: przemysł w grudniu 351,75 zł, w styczniu 544 63, od dochodu: świat pracy w grudniu 121,89, w styczniu 161,88 zł, wolne zawody w grudn. 205 zł, w styczniu 182 zł, własność nieruchoma w grudniu 1199,60 zł, w styczniu 1125 zł, sprzedaż żetonów w grudniu 82 zł, w styczniu 17,26 zł, znaczki w grudniu 73,80 wł, w styczniu 78,60 zł, poza tym różne wpływy.

Jeżeli chodzi o rozchodowanie sum wyżej wymienionych, to należy podkreślić, iż **w całości zostały one zużyte w obrębie powiatu lubawskiego.** Wydano więc m. i.: na pomoc zimową w grudniu 4668,80 zł, w styczniu 4970,93 zł, przewóz naturalii 282,46 w grudniu i 247,50 zł, w styczniu różne (dożywianie dzieci) 200 zł. w grudniu i 1263,32 zł, w styczniu. Stan gotówki na ostatni dzień miesiąca stycznia 1154,37 zł.

Oprócz kwoty 9639,73 zł, wydatkowanej na zasiłki bezrobotnych fizycznych i 445,10 zł na opłacenie bezrobotnych pracowników umysłowych, zajętych w Komitetach, na zakup naturali i gwiazdkowych wydatkowano 918,75 zł, niezależnie od wydanego węgla. Suma wydatkowana przez 2 miesiące wynosi 13548,14 zł, dalej rozdano ok. 800 centnarów węgla, 10 centn. mąki, pewną ilość mieszanki kaw.-cukrowej itp. Z Komitetu Ogólnego otrzymano również partię odzieży, którą rozdano.

Ogółem korzystało z pomocy zimowej 752 bezrobotnych.

### Podziękowanie.

**Nowe Miasto.** W święto Matki Boskiej Gromnicznej odbyła się na sali Hotelu Centralnego wenta na rzecz ubogich, stale wspieranych przez Stow. Pań Miłosierdzia.

Dzięki ofiarności ze strony naszych zacnych obywateli impreza ta wypadła wspaniale, przynosząc nam pokaźny zysk. Do uświetnienia całej imprezy przyczyniły się w wysokiej mierze występy chętnych amatorów, którzy nam swej pomocy nie odmówili, za co należy się serdeczne podziękowanie. Gorące uznanie i podziękowanie wyrażamy im również: za ofiarowane nam fanty na loterię, za przesłane smaczne rzeczy do bufetu, które się cieszyły wielkim powodzeniem, za datki w gotówce, szanownym gościom, przybyłym na wentę oraz wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do poparcia naszej sprawy. Niech Bóg sowicie wynagrodzi!

Stow. Pań Miłosierdzia św. Winc. a Paulo.

### Zabawa Rodziny Policyjnej.

**Mroczno.** Dn. 20 bm. o godz. 18 odbędzie się w Mrocznie zabawa Rodziny Policyjnej na sali p. Chechłowskiego. Autobus z Nowego Miasta wyjeżdża z Rynku o godz. 17.30. Orkiestra doborowa.

### Chrześc. Kasa Pożyczek Bezprocentowych.

**Lubawa** Od założenia Chrześc. Kasy Pożyczek Bezprocent w Lubawie upłynęło już zgóry 2 miesiące. Pragniemy przeto ogoł mieszkańców poinformować o dotychczasowym stanie organizacyjnym Kasy.

Mimo obaw inicjatorów okazało się, że Lubawa już dojrzała do założenia takiej Kasy. Znalazło się grono ludzi, którzy pragną dać maximum dobrej woli i inicjatywy dla tej akcji, mającej tak wielkie znaczenie. Już na zebraniu organizacyjnym przystąpiło na członków Kasy 44 obywateli wszystkich warstw. Dzięki akcji zarządu liczba ta wzrosła do 65 członków. Stan zaś Kasy wynosi 190,60 zł. Na sumę tę złożyły się składki członków oraz dobrowolne ofiary. Pragniemy podkreślić ofiarność duchowieństwa naszego dekanatu na ten cel, zwłaszcza hojne ofiary: ks. prob. Hoffmana z Grabowa 100 zł oraz ks. prob. Majki z Kazanic 50 zł.

Akcja Kas Bezproc. powinna zjednoczyć przy współpracy wszystkich Polaków. Dlatego też wzywamy wszystkich Polaków, by zapisywali się na członków Kasy i pozyskiwali nowych członków tej pożytecznej akcji. Wołamy również o dalsze ofiary. Niech hojne ofiary naszych księży zrodzą naśladowców! Niech wytworzy się szlachetna rywalizacja w budowaniu mocnych fundamentów tejże Kasy. Wierzymy, że zwłaszcza kupiectwo, tak zawsze patriotyczne i ofiarne, stanie do tego wyścigu, zresztą akcja nasza jest akcją również kupiectwa. Pragniemy bowiem stworzyć fundusz obrotowy, także na potrzeby handlowe. Wśród ofiarodawców z pośród kupiectwa figuruje, jak dotąd, tylko p. A. Bielecki z ofiarą 10 zł.

Rzemiosło, dla którego Kasa nasza stanie się z czasem błogosławieństwem, zrozumiało naszą inicjatywę. Walne zebranie bowiem Samodz. Rzemieślników na wniosek członka zarządu Kasy Bezproc., p. J. Hinza, uchwaliło jednogłośnie, by każdy rzemieślnik znalazł się w gronie członków Kasy.

Wszystkim, którzy pragną poprzeć naszą akcję przez złożenie jednorazowej ofiary względnie przez przystąpienie na członków Kasy, podajemy do wiadomości, że ofiary i zgłoszenia przyjmują: prezes Kasy p. St Roszczak, lek. wet. oraz p. Pater, em. burm.

Członków Kasy prosimy, by składki mies. wpłacali osobiście do rąk skarbnika. Pragniemy bowiem Kasy nie obciążać wydatkami administracyjnymi w formie płatnych kursorów.

Nadmieniamy jeszcze, że z chwilą zarejestrowania Kasa rozpocznie swą działalność Rejestracja umożliwi nam również korzystanie w Banku Gosp. Krajowego z funduszu posiłkowego znaczniejszej sumy. Sądzimy, że dzięki tej pomocy, jak również ofiar samorządu i obywatelstwa w niedługim czasie dysponować będziemy znaczniejszą sumą.

### Ogłoszenie.

W niedzielę, dnia 20 lutego 38 r. o godz. 13,30 na sali p. Piotrowiczowej w Lubawie ul. Zamkowa odbędzie się walne zebranie związku byłych wychowanków szkoły Rolniczej powiatu lubawskiego. Z powodu b. ważnych spraw uprasza się o przybycie wszystkich członków. Zarząd.

### Spęd bekonów.

**Lubawa.** W poniedziałek, 14 bm., odbył się spęd bekonów, za które płacono 35,50 zł za ctr. Dowóz był dość liczny, ale zapotrzebowanie małe, to też liczni dostawcy niezadowoleni wracali do domów.

Nowością przy tym spędzie było, że należności za bekony nie była wypłacona, jak dotąd, na miejscu, t. j. w poczekalni restaur. dworcowej, lecz w pewnej restauracji, dokąd niezadowoleni rolnicy byli zmuszeni udać się kawał drogi po swą należytość A jeżeli kto miał jakieś niedokładności i wagi itp. był zmuszony ten kawał drogi aż na dworzec do wagi wracać, co jest połączone z ogólnymi trudnościami dla dostawców. Jesteśmy ciekawi, kto takie zarządzenie wydał? Czyżby komu zależało robić dostawcom bekonów takie trudności ? Uważamy, że to musi ulec zmianie.

### Otwarcie świetlicy harcerskiej.

**Sampława.** Dnia 13 II. 38 r. staraniem opiekuna miejscowej drużyny harcerskiej p. Klejnowskiego odbyło się w tut. wsi uroczyste otwarcie świetlicy harcerskiej przy udziale władz harcerskich, „Koła Przyjaciół Harcerzy" i gości. Na program imprezy złożyły się przemówienia, przyrzeczenie i występy harcerzy. Podkreślić należy w tym wypadku ofiarność p Przeczewskiego, który bezinteresownie oddał jeden pokój, jak również starania p. Kwiatkowskiej efektownego udekorowania świetlicy. Z przyjemnością widzimy szlachetny ruch wśród najmłodszych i zrozumienie szerszego ogółu. (Życzymy nowej placówce pomyślnego rozwoju z tym, żeby harcerstwo nasze nie dało się wciągnąć na fałszywe tory, do czego dążą pewne sfery — przyp. red.).

### Poświęcenie domu Zarządu gminnego.

**Grodziczno.** W dniu 29 ubm. o godzinie 16 tej dokonał miejscowy proboszcz, ks. Jankowski, uroczystego poświęcenia nowowybudowanego domu Zarządu Gminnego w Grodzicznie. Uroczystość powyższą zaszczycili swą obecnością: Starosta mgr. Kowalski, prezes TRP ks. prob. Zabrocki, naczelnik Urzędu Skarb. p. Szczepański, Komisarz PP. p. Gruszczyński oraz pow. komendant PW. i WF., p. kpt. Dulęba. Po przemówieniu ks. prob. Jankowskiego p. Starosta dokonał w obecności członków Zarządu i Rady Gminnej oraz zaproszonych gości uroczystego otwarcia nowego gmachu, wygłaszając podniosłe przemówienie, przy czym wyraził uznanie dla miejsc. społeczeństwa z wójtem p. Ber. Karpińskim na czele za tak wielki wysiłek, na który dotychczas nie zdobyła się żadna gmina nie tylko na terenie tut. powiatu, ale i całego województwa pomorskiego. Życząc wójtowi oraz pracownikom gminy pomyślnej pracy dla dobra Państwa oraz miejsc. społeczeństwa, p. Starosta wzniósł okrzyk na cześć Rzplitej Polskiej, Prezydenta RP. oraz marsz. Śmigłego Rydza.

Po złożeniu życzeń przez gości wójt gminy wyraził serdeczne podziękowanie p. Staroście oraz zaproszonym gościom za przybycie, zaś miejscowemu obywatelstwu za przychylne ustosunkowanie się do poczynań Zarządu Gminnego

Na zakończenie części oficjalnej odśpiewano „Boże, coś Polskę".

### Walne zebranie Stron. Narodowego w Kazanicach

odbyło się w ub. sobotę. Przewodniczył prezes Koła, p. Brzozowski, który powitał przybyłego prelegenta z Zarządu obw. z Lubawy. Następnie poszczególni człon. Zarządu zdali sprawozdania z działalności za rok ubiegły, z których wynikało, że praca w tut. placówce wre i jest należycie kierowana, to też udzielono jednogłośnie ustępującemu Zarządowi pokwitowania. Treściwy referat wygłosił kol. Krych. Nastąpiła dyskusja, w której zabierali głos dość liczni zebrani. Na Prezesa został ponownie jednogłośniej wybrany kol Brzozowski Józef, Pokojski Fr. I. wicepr., Buńka Teofil sekr., Grzybowski W. zast. sekr., Kamiński Jan skarb., Jan Wiśniewski sen., Guzowski Andrzej, Rutkowski Konst. i Karczewski Bol. ławnicy. Po omówieniu spraw organizacyjnych Prezes solwował zebr., dziękując prelegentowi jak i wszystkim za przybycie i odśpiewaniem „Boże, coś Polskę" zakończył zebranie.

### Z życia K.S.M. ż

**Rotental.** Staraniem tut. kierownictwa KSM. ż. rozpoczął się w naszej parafii kurs kroju i brania miary, który spoczywa w ręku delegatki, wysłanej z Pelplina, instruktorki pani Łąskiej Olgi z Czerska. Kurs cieszy się liczną frekwencją



i bierze w nim udział 32 kursistek, nawet z sąsiednich wsi. Nauka kursu potrwa do dnia 25 bm.

Godziny nauki szybko mijają, ponieważ pani instruktorka jest bardzo miła i sympatyczna. „Sprawie Służ

### Opiekun żydów z Groszek.

**Rumian.** Po zebraniu Stron. Narod., które się przy nadzwyczaj licznym udziale odbyło w święto M. B. Gromnicznej, na którym czcigodny ks. prof. Dembieński z Nowego Miasta w swym treściwym przemówieniu zoobrazował dobitnie niebezpieczeństwo, grożące nam ze strony żydostwa jako siewców komuny i pasożytu narodu, znalazł się jeden w naszej parafii, który stanął w obronie **żydostwa.** Jest to **Rożentalski Leon,** deputatnik z **Groszek**, zacięty **sanator**, który w niedzielę, 6 bm. po nabożeństwie w gronie kilku znajomych przed obertą w Rumianie **krytykował przemówienia** ich. Coprawda sam ich **nie słyszał,** bo na zebraniu nie był, lecz **stanął** w **obronie** żydów, wyrażając, że żydom robi Stron Nar. **wielką krzywdę,** bo zdaniem jego, żydzi w Polsce są potrzebni! Widocznie p. R. pod tym względem ma bardzo ciemno w głowie. Nie wie on też biedak, że **nie tylko w Polsce, ale i w innych krajach narody walczą tak samo z plagą żydowską. Czy by nie polecało się może, by p R. razem z żydami wyemigrował do Palestyny czy na Madagaskar?** Przydałby się może tam do czyszczenia butów, bo do czegoś innego by go pewnie Żydzi nie zaangażowali. Dodać jeszcze się godzi, że p. R. nie należy do żadnej organizacji katolickiej i stąd prawdopodobnie ta ciemnota w głowie.

*Z Pomorza.*

### Akademia ku czci Papieża Piusa XI.

**Brodnica.** W dniu 13 bm. z okazji 16 letn. panowania Papieża Piusa XI odbyła się akademia. Na całość składały się: utwór muzyczny w wykonaniu orkiestry w jsk., przemówienia okoliczn., wygłoszone przez naucz p. Kotewicza, deklamacje oraz śpiew. Akademię zagaił prof p. Żmudzinski. Na zakończenie odśpiewano „My chcemy Boga". W akademii udział wzięli: ks. prob Ossowski, ks. dyr Tęgowski, Dama i Okroj, pp. burm. Blokus, d-ca garn. ppłk. Kumuniecki wraz z korpusem oficerskim, not. Studnicki i in., oraz liczne rzesze katolickiego społeczeństwa miasta.

### Pod adresem poczty.

**Brodnica.** W autobusie, kursującym do Torunia, umieszczona była swego czasu skrzynka do listów. Z chwilą wprowadzenia na kurs wymieniony innego autobusu, skasowano skrzynkę listową tak, że nadawca listu, pragnący wysłać list autobusem do Torunia, spotyka się z odmową zabrania przesyłki listowej przez obsługę autobusu. Sprawą tą jak najrychlej powinny zainteresować się władze pocztowe i zarządzić zainstalowanie skrzynki w autobusie, zabierającym pocztę. Codziennie czekamy.

### Zaciąg ochotniczy kobiet do Junackich Hufców Pracy.

W związku z przyjmowaniem zgłoszeń przez zarządy miejskie i gminne kandydatek do służby w Junackich Hufcach Pracy podaje się warunki pobytu w osiedlach żeńskich.

Junaczki w osiedlach żeńskich wykonywują dziennie 6 godzin pracy fizycznej w warsztatach krawieckich, w gospodarstwie rolnym lub hodowlanym lub innych działach w zależności od charakteru osiedla, za którą otrzymują żołd. Wysokość żołdu, zależna od wydajności pracy, waha się od 25—40 gr. Ponadto otrzymują wyżywienie, umundurowanie i mieszkanie oraz po przepracowaniu minimum 15 dni w miesiącu miesięczną premię w wysokości 7 zł 50 gr, składane na książeczkę PKO.

Poza pracą fizyczną przechodzą ogólne przysposobienie do pracy domowej, które obowiązuje wszystkie junaczki bez względu na ich specjalne zainteresowanie oraz przysposobienie do jednego z działów pracy zarobkowej, obranego dowolnie i stosownie do ich uzdolnień i chęci oraz możliwości technicznych osiedla. Ponadto pewna ilość godzin przeznaczona jest na wychowanie obywatelskie PW i WF, spółdzielczość i dokształcanie.

W ten sposób, po odbyciu 2-letniej służby pracy, junaczki poza oświatą ogólną uzyskują podstawowe wiadomości w jednym z wybranych przez siebie działów pracy zarobkowej jak: krawiectwo, bieliźniarstwo, gospodarstwo domowe (pomocnice domowe), ogrodnictwo, rolnictwo, hodowla zwierząt oraz nabywają umiejętności, potrzebnych każdej kobiecie przy prowadzeniu gospodarstwa domowego.

### Walne zebranie Stron. Narodowego

Prątnica. W czwartek, dn. 17 bm. o godz. 18 w lokalu p. Lewandowskiego odbędzie się zebranie walne tut. koła Stron. Narodowego.

Na zebranie to przybędą prelegenci zamiejscowi. Przybycie wszystkich członków jest obowiązkowe. Zarząd.

## RUCH TOWARZYSTW.

**Nowe Miasto.** Roczne Walne Zebranie Tow. Rzemieślników Samodzielnych odbędzie się w niedzielę, 20 bm. o godz, 17 tej w zwykłym lokalu zebrań. Porządek dzienny na zebraniu. O jak najliczniejszy udział uprasza

Zarząd.

### Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości w Nowym Mieście Lub.

**Nowe Miasto.** Podajemy członkom do wiadomości, że roczne walne zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 20 lutego 1938 r. o godz. 8 wieczorem w Hotelu Centralnym (parter). Porządek obrad poda się na miejscu.

Za Zarząd:
Szczerbicki, prez. Kujawski, skarb. Drwęcki, sekr.

**Nowe Miasto.** B. Zw. Weteranów Powstań Narod. R P. 1914-19. Koło Nowe Miasto Lub., zwołuje walne zebranie Koła na niedzielę, dnia 20-go lutego rb. godz. 13-tą w Hotelu Centralnym.

Sprawozdanie delegatów z Zjazdów Delegatów w Toruniu i wybór Zarządu Koła.

„Wolność" b Zarząd.

# Proces inż. Doboszyńskiego.

### Przemówienia stron.

W poniedziałek rozpoczęły się w procesie inż. Doboszyńskiego przemówienia stron. Przemawiali prokurotorzy: Olberek i Olszewski, przy czym gdy pierwszy z nich mówił wprawdzie głosem doniosłym, ale spokojnie, to prok. Olszewski bił często pięścią w stół i unosił się.

Następnie zabrali głos obrońcy. Wyrok spodziewany jest najpóźniej w nocy na środę. Z powodu nawału materiału ciekawe zeznania świadków i treść mów oskarżycieli i obrońców podamy w nrze następnym.

# Wyrok w procesie inż. Doboszyńskiego.

We wtorek w późnej godzinie Sąd Przysięgłych we Lwowie wydał wyrok w procesie inż. Doboszyńskiego. Inż. **Doboszyński skazany został** na 2 lata więzienia z policzeniem czasu aresztu sądowego, który wynosi już 20 mies., tak iż inż. Doboszyńskiemu pozostają do odsiedzenia jeszcze 4 miesiące. Obrona stawiła wniosek o czasowe zwolnienie oskarżonego z aresztu. Trybunał orzekł wydanie uchwały w tej sprawie na tajnym posiedzeniu.

## Czyż to możliwe?

**Kartel drożdżowy przedłużony na dwa lata. Sensacyjne wersje w kołach gospodarczych.**

Warszawa. W kołach gospodarczych od kilku dni **krążą sensacyjne wersje na temat dalszych losów kartelu drożdżowego.** Jak wiadomo po ostatnich procesach i debatach parlamentarnych oczekiwano rozwiązania kartelu, tym bardziej, iż zawarta w swoim czasie umowa, ograniczająca powstawanie nowych drożdżowni, wygasła jeszcze w październiku ub. r.

Obecnie rozeszły się pogłoski, że **kartel drożdżowy będzie sprolongowany do roku 1940,** a powstawanie nowych drożdżowni będzie nadal ograniczone.

Sprawą tego kartelu była wielce głośna w niedawnym procesie Starzyński contra Studnicki, przy czym wykazywano, że kartel ten, który tworzą 4 rodziny żydowskie, zarobił w 11 latach jego istnienia na czysto **108 mil. zł.** I takie bajońskie tuczenie się tych 4 rodzin żydowskich polskim groszem miałoby być jeszcze przedłużone o całe dwa lata?

## Pospolita rzeź ludzi w Bolszewii

### Ponad 6 tysięcy wyroków śmierci.

Moskwa. W ciągu ostatnich **9 i pół miesięcy** liczba wyroków śmierci ferowanych przez najwyższe trybunały Związku Sowieckiego oraz najwyższe sądy poszczególnych republik sowieckich, wynosiła **6 238**, jak wynika z danych opublikowanych przez najwyższą prokuraturę sowiecką. Skazani na śmierć oskarżeni byli o sabotaż. szpiegostwo i inne przestępstwa polityczne, 72 proc. z nich należało do partii komunistycznej.

Liczba wyroków śmierci, wydanych w tymże **okresie przez sądy wojenne**, nie została podana do wiadomości, **również wyn. kilka tysięcy wypadków.**

## Podsłuchana rozmowa.

(Dokończenie.)

Pani Kunegunda tym opowiadaniem swej komoszki tak się przejęła, że natychmiast z panią Mańdzią udały się do męża pani Kunegundy, aby od niego wziąć gotówkę celem zakupienia wyprawy dla swego Antosia, a przy tym się tak spieszyła, że pani Mańdzia nie mogła za nią podążyć

Pani Kundzia pomogła pani Mańdzi nieść paczkę, bo pani Mańdzia miała jeszcze towaru kosz za mały grosz, który również w „BŁAWACIE" nabyła.

Kumoszki obie uradziły sobie, aby spieszyć się po zakupy do „BŁAWATU", gdyż miały obawę, że towary po cenach tak niskich mogą być w międzyczasie rozchwytane.

Po drodze odebrały od chłopca ulotkę, z której wyczytały, że od 9 do 24 lutego 1938 r. włącznie odbywają się **dwa najtańsze tygodnie** i że Firma B Gęstwicki reklamuje powyższe najtańsze tygodnie w najpoczytniejszym piśmie powiatu lubawskiego, „Drwęca".

## GIEŁDA ZBOŻOWA

Płacono w złotych kg za 100

| | Poznań, 15. 2. | Bydgoszcz, 14. 2. |
|---|---|---|
| Żyto nowe | 20 75— 21.00 | 21.00— 21.50 |
| Pszenica | 26 25— 26.75 | 27 00— 27 50 |
| Jęczmień | 19.80— 20 15 | 18 75— 19.00 |
| Owies | 20.75— 21.25 | 19.25— 19 75 |
| Wyka jara | — | 20,50— 21 50 |
| Koniczyna biała | 200.00—230.00 | 200 00—220.00 |
| Koniczyna czerw. sur. | 90.00—100.00 | 120 00—130.00 |
| Groch Viktoria | 22 00— 24.50 | 22.00— 25 00 |
| Groch Folgera | 23 50— 25.00 | 23.50— 25 50 |
| Siemie lniane | 50.00— 52 00 | 47 00— 49 00 |
| Rzepak zimowy | 54 00— 55.00 | 53 00— 55.00 |
| Łubin żółty | 13.75— 14 75 | 13 75— 13.50 |
| Łubin niebieski | 13.25— 13 75 | 13 00— 14 25 |
| Mąka żytnia 55 proc. | 29 50— 30.50 | 30 50— 31.00 |
| Mąka pszenna 65 proc. | 40.50— 41 00 | 41.00— 42 00 |
| Otręby żytnie | 13 50— 14 50 | 14.00— 14.75 |
| Otręby pszenne grube | 16.75— 17.25 | 16 50— 17.00 |
| Otręby jęczmienne | 14 75— 15 75 | 15.50— 16.00 |
| Mak niebieski | 96 00— 98.00 | 91 00— 95 00 |
| Gorczyca | 33.00— 35.00 | 32 00— 36 00 |



## KĄCIK RADIOWY

### Audycje Polskiego Radia w Warszawie.

**Czwartek, 17 II.** 8.00 Audycja poranna. 11.15 Tańce różnych narodów — poranek dla młodzieży. 11.40 Płyty. 12 03 Audycja południowa. 15.45 Audycja dla młodzieży. 16.15 Recital wiolonczelowy. 17.00 Wiedza i książka: O książce Janiny Oryńżyny pt. Przemysł ludowy w Polsce. 17.15 Tańczymy przy dźwiękach ork wojsk. 18 35 Audycja dla młodzieży wiejskiej. 19 00 Słuch. Anakonda S. A. 19 40 Palestrant — operetka Milloeckera. 21.45 Wierzyński, a młode pokolenie poetyckie — szkic lit. 22 00 Twórczość Szymanowskiego — tr. z Konserwatorium Warsz.

**Piątek, 18 II.** 6.15 Audycja poranna. 11 15 Audycja dla szkół. 11.40 Płyty. 12.03 Audycja południowa. 15.45 Jak pracują nasze mamy „Praczka" — tr. z pralni. 16.15 Kalejdoskop — aud. muz. z Poznania. 17.00 Spółdzielczy kotlet — pogad. 17.15 Utwory fortepianowe i pieśni Kazury. 18.10 Płyty. 18.35 Audycja dla wsi. 19 00 Komedie Fredry „Pan Benet. 19 30 Pieśni w wyk. chóru „Echo". 20.00 Koncert symf. z Filharmonii Warsz.

### Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304.3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

**Czwartek, 17 II.** 11.40, 13 10, 18 30, 23.00 Płyty. 13.00 Ochrona ogrodów przed królikami i zającami — pogad roln. 14 00 Wiad. z Pomorza i parę informacyj. 18.15 Tajemnice gwary pokładów — fel. 18 40 Wiad. sport. z Pomorza. 18.45 Lekcja języka polskiego z Katowic.

**Piątek, 18 II.** 11.45, 13 00, 23.00 Płyty. 14.00 Wiad. z Pomorza i parę informacyj. 18.15 V audycja I. Tematy marynistyczne w pieśni chóralnej — pogad II. Pieśni. 18.40 Nad morskim grodem Kopernika — fel. 18 55 Wiad. sport. z Pomorza. 19.30 Pieśni w wyk. chóru „Echo" w Bydgoszczy.

Poza tym transmisje z innych polskich stacyj.

## GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.27,25 frank francuski 17.41; frank szwajcarski 122 80 funt szterling; 26.53; marka niemiecka 102.00; korona czeska 18.54; szyling austriacki 98 80; gulden gdański 100.00.

Za redakcję odpowiedzialny: Józef Zieliński w Nowym Mieście Lub.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.